

It is certainly dangerous to bring back figures of legend, well past their prime, and expose them to the harsh light of reality. But things worked out remarkably well..... Bunk was on occasions quite magnificent, and even when he faltered, the combination of what he was trying to play and the overwhelming aura of nostalgia and romance felt by his audience was enough to make it clear that this particular noble experiment had been a most valuable one."

(Billy Grauer & Orrin Keepnews)

Bunk Johnson & the Revival - 1

Året var 1942. New Orleansbor som passerade Grunewald's musikaffär i eftermiddagsrusningen, stannade till, och en liten folksamling bildades. Någoting av största vikt var på gång på tredje våningen, där affären hade sitt pianolager.

I den fuktiga junihettan måste alla fönster öppnas och ut strömmade musik som inte hörts ens i jazzens födelsestad på mycket länge.

En man vid 62 års ålder och med namnet Willie Geary "Bunk" Johnson spelade in sin första skiva mellan tre och sex denna eftermiddag.

F Ö R S T A M Ö T E T

En vecka tidigare hade de anlät till New Iberia med David Stuart i spetsen. En liten grupp mycket ovanliga jazzentusiaster; ovanliga för att deras intresse fångats av en jazz fjärran från Harry James och Benny Goodmans populära tongångar.

Man hade börjat en brevväxling med den gamle new orleanstrumpetaren 1939 efter tips av Clarence Williams och Louis Armstrong. Bunk hade stått till tjänst med en del upplysningar om tidig jazz och även varit hos en fotograf och blivit plåtad på önskemål av Frederic Ramsey Jr. Materialet var avsett för publicering i dennes bok "Jazzmen". Den bilden känner nog de flesta av oss till, främst från "A Pictorial History of Jazz"; Bunk,

uppklädd, utan tänder och med lånad King-trumpet under titeln "Come Back Sweet Papa".

Och komma tillbaka skulle han. Jazzentusaisterna hjälpte Bunk till nya tänder och egen lur, mest som en gentjänst och knappast för att de på allvar trodde att föredettingen som spelat med Buddy Bolden på 1890-talet skulle kunna leva upp till sina ord: "I can really stomp that trumpet wet!"

Men när Bunk försäkrade att han arbetat framgångsrikt med sin nya trumpet, när han skickat en hemma-inspelning med oackompanjerad bluestrumpet och när rykten började spridas norrut från New Iberia, ja, då förstod de nyblivna jazzhistorikerna att man skyndsamt måste åka och dokumentera mannen.

Projektet realiserades under den oförglömliga juniveckan -42. Mötet med den vitale och kraftfulle trumpetaren blev en positiv överraskning, och när han efter en stunds samtal tog fram och fingrade på trumpeteten, kom överraskning nummer två. Herrar jazzforskare kom i upplösnings-tillstånd, ögonen tårades till tonerna av Bunks trumpetspel som överträffade alla förväntningar.

E T T B A N D S Ä T T S
S A M M A N

Nu gällde det att få ihop ett band.

Bunks grundmurade rykte bland New Orleans' oldtimers innebar naturligtvis att de flesta blev eld och lågor inför möjligheten att spela in med honom. Men svårigheten bestod i att hitta veteraner som fortfarande höll måttet.

Speciellt svårt var det att hitta någon till klarinettposten - tills Bunk kom med ett förslag: "George Lewis, Believe he lives at 827 St Phillip Street."

En stund senare öppnades dörren på denna adress av en smärt, sympatisk man i 40-årsåldern: "Hello, Bunk, been a long time."

Tänka sig, nu hände det igen. Rysningarna utefter ryggraden, kämpandet mot gråten, då Lewis spelade några fraser på sin skamfilade klarinet.

Efter den dosen fanns det ingen tvekan hos de unga jazzälskarna om att de hade en stor grej på gång.

Men desto större blev deras bestörtning då de stötte på en bit verklighet som de hade föga kännedom om. Med det unika bandet klart för inspelning krävdes "bara" en studio. Men de båda professionella studios som fanns i New Orleans, accepterade endast vita musiker. Här fanns ingen påtaglig uppskattning av genuin amerikansk kultur, bara urmodiga, simpla Jim Crow-principer.

Hade det inte varit för innehavaren av Grunewalds musikaffär, hade tro-

ligen historien slutat här.

I affären fanns en apparat för acetatinspelningar. Dessutom kunde man erbjuda en lokal på tredje våningen. Det fick duga.

Trummsen Ernest Rogers slutade sitt jobb klockan tre och Grunewald's stängde sex, så allting fick ske mellan dessa klockslag.

När Bunk stampade in första låten "Yes, Lord, I'm Crippled", öppnades varmvattenkranen för fullt och utströmmade en musik som näst intill kunnat uppväcka döda, och som inga sura förstäsiggårminer i världen kunde stoppa.

När David Stuart säger, att det var hans livs största musikupplevelse, har vi inte svårt att tro honom. Med detta tog revivalrörelsen fart på allvar.

EN SVENSK STORHET

Bunk hade varit stor i New Orleans. Under sina allra bästa år 1911 - 14 var han med i minst fjorton orkestrar samtidigt.

Bland de största kornettlögerna - Buddy Petit, Freddie Keppard, Chris Kelly, Manuel Perez och King Oliver - hade han skapat sig en egen profil och uppskattades framförallt för sin vackra ton, sina fina idéer, sina personliga bluestolkningar och perfekt utförande i skrivna partier.

(Forts nästa sida)

WARDI GRAS 1946
Bunk Johnson med Jim
Robinson, trombon,
och George Lewis,
klarinet.

Han var även den som skapade en tradition att spela improviserade andrakornettstämmor, något som var en förutsättning för t ex Louis Armstrongs spel med King Oliver 1923.

"All of them was crazy behind old man Bunk's playin'", säger Johnson i en inspelad intervju och syftar då främst på kornettisterna i Armstrongs generation. Tommy Ladnier, Louis Du-maine, Punch Miller m fl fick lek-tioner av Bunk, om man får tro honom själv.

Även om Bunk bevisligen överdriver sin egen betydelse i 1942 års inter-vju, kan det ligga en hel del i på-ståndet, då han utöver sin övriga kapacitet var en bra lärare med legi-tim teknik och god kännedom om musik-teori i bakfickan.

T I D I G T S K O L A D

Hans egen skolning började vid sex års ålder och fortsatte vid New Or-leans University under "professor" Wallace Cutchey. På 1890-talet fick han jobb med Adam Oliviers orkester, innan det verkliga lyftet kom: andra-kornett hos Buddy Bolden, New Orleans band nummer ett!

Bunk fick snart gott rykte och hade fördel av att vara bra notläsare och samtidigt improvisatör.

I början av seklet turnerade han fli-tigt, innan han åter slog sig ner i New Orleans 1910.

Under det följande decenniet var kor-nettisterna i hans egen generation-på topp och konkurrensen var sten-hård.

Trumpetaren Mutt Carey berättar om Bunk: 'He wasn't quite the drive man that Joe (Oliver) and Freddie Keppare were, however. He always stayed behind the beat instead of getting out there in the lead like those other men. Bunk was good, and he was solid when he was playing. Bunk had plenty of competition on his way up and he never was the king down there.'

Dessvärre finns ingen av de här kor-nettkungarna bevarade på skiva under sin storhetstid, och endast de som följde strömmen till Chicago på 20-talet fick chansen att göra skivor överhuvudtaget.

Bunk lämnade New Orleans för gott 1914 men höll sig i södern och befann sig därför utanför centrum för jaz-zens utveckling. Men jobb fanns det gott om för en man av Bunks kaliber.

Efter turnéverksamhet med cirkusor-kestrar och minstrel shows slog han sig ned i New Iberia i början av 30-talet. Han spelade med de bästa dans-och jazzbanden i trakten, bl a Evan Thomas' Black Eagle Band.

Vid en dansspelning 1931 blev band-leader och trumpetare Thomas knivmör-dad på scenen, och under tumultet som följde totalkvaddades Bunks kornett. Efter denna händelse trappade han ner på spelandet, och då han fick svåra tandproblem la han helt av 1933.

B U N K S I N D I A N S O M M A R

Åter till revivalrörelsen.

En andra inspelningssession följde i New Orleans 1942, denna gång i San Jacinto Hall.

På våren året därpå rullade man fram röda mattan för Bunk i San Francisco där man uppskattade hans återkomst mer än någon annanstans, tack vare att två herrar väckt intresset för tidig jazz några år tidigare.

Turk Murphy, trombonist, och Lu Wat-ters med trumpetspel som favoritsys-sla, hade haft modet att vrida klockan tillbaka. Med sin variant av musik å la King Oliver's Creole Jazzband hade de lagt en stadig grund för revival-jazzens galjonsfigur.

Bunk stannade på västkusten i över ett år och spelade främst med musiker från Lu Watters' Yerba Bueno Band.

Den inledande succén överskuggades dock snart av samarbetsproblem. För-utom de sedvanliga problemen som upp-står när vita och färgade musiker ska spela tillsammans i USA, uppstod mu-sikaliska konflikter.

Veteranen ville spela de senaste hit-låtarna, medan de bestörta San Fran-ciscomusikerna hade lagt ner all möda i världen på att skaffa sig en reper-toar från början av seklet, från Bunks ungdom.

Bunk packade och gav sig tillbaka till New Iberia efter att ha gjort uppehåll i Los Angeles för en in-spelningssession med gott resultat.

Detta var första delen av Paul Strandbergs studie över Bunk Johnson och revivalrörelsen. Andra och sista delen följer i Hot News 2/86.